

תמרורים

נולדה ♦ בת למרת עירית ענבי. היא התפרסמה כילדת-הפלא בפסטיבלי-הילדים הראשון, כאשר שרה לצידו של אבי פולדנר את השיר למה ככה, ככה למה. חבריה ללהקת קסם נכנסו לחדר-הלידה מייד אחרי שהתינוקת יצאה לאוויר העולם. עירית עדיין לא מצאה שם לבת.

חגג ♦ את יום הולדתו ה-48 הפרופסור שבה וייס, ח"כ העבודה בכנסת העשירי רית. נולד בפולין, עלה לארץ ב'1947. הוא בוגר מישפטים באוניברסיטת תל-אביב, מוסמך ל' מדעייה-המדינה ור"ד לפי' ולסופיה באוניברסיטה העברית בירושלים. היה ראש-החוג למדע המדינה באוניברסיטת חיפה. התפרסם בעבר כמארגן שעשועוני פרסים וחידונים. לפני כמה שנים נפצע קשה בתאונת-דרכים.

וייס

חגג ♦ את יום הולדתו ה-57 הסופר והעיתונאי עמוס אילון, חבר הנהלת מערכת הארץ. נולד בווינה, עלה לארץ ב'1935. למד מישפטים, שימש כתב עיתונות במערב אירופה. חיבר את ירושלים לא נפלה. בארץ רדופת העבר-גרמניה החדשה, הישראליים, היש דרך לשלום? (ביחד עם סנה חסן והרצל. החלים באחרונה מהתקף-לב. אישתו, בת, הוציאה באחרונה ספר בישול בסגנון איטלקי.

חגג ♦ את יום הולדתו ה-51, מנהל מוסיאון תל אביב מארק שפס. נולד בכאול, עלה לארץ ב'1954. למד בבית-הספר לאמנויות יפות בג'נבה. פסל ובקט באמנות הפלסטית. היה אוצר במוסיאון-ישראל ויועץ אמנותי של ראש-עיריית ירושלים.

שפס

חגג ♦ את יום הולדתו ה-46 הסופר מבקר-עיתונאי יצחק (איציק) ביינר. נולד בכפר-היחשע, למד ספרות עברית, פילוסופיה ודראמה באוניברסיטת תל-אביב. כמשך שנים היה עורך, מפיץ ומגיש בתחנה הצבאית גליצה'ל. פרש לפני זמן קצר ועבר לדבר. פירסם ספרים, סיפורים בחוברות ובמוספים ספרותיים. עתה הופיע סיפור עבדהכרס פרטוקול.

נבחר ♦ כמועמד חרות לראשות עיריית-אשקלון תת-אלוף (מיל') נתן (נתקה) ניר (48), יושב-ראש האגודה למען החייל. נולד בפולין, עלה לארץ בשנת 1948. נלחם במלחמת ששת-הימים באוסי-כתף אבו-עגילה, נפצע קשה בשתי רגליו ועבר 42 ניתוחים. במלחמת יום הכיפורים היה מפקד חטיבת שריון באוגדה של אברהם ארן, וחטיבתו, שסבלה אבידות קשות, השלימה אחרי 21 ימי לחימה רצופים את כיתוב הארמיה השלישית.

מונתה ♦ לתפקיד נשיאת בית-המישפט המחוזי בתל-אביב חנה אבנור. היא תחליף את השופט בנימין בהן בן ה-57. הפרש לגיטימי לאות. אבנור נולדה בוורשה, והיא בוגרת גימנסיה הרצליה. בתחילת שנות ה-50 עברה לפרקליטת מחוז תל-אביב. ב'1962 מונתה לפרקליטת מחוז תל-אביב וב'1974 מונתה לשופטת בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב. באחרונה כיהנה כשופטת בפרעל בבית-המישפט העליון. לא מכבר נישאה לעובד הסיפריה המישפטי במישד רד-המישפטים.

חלפו ♦ 21 שבועות מאז נרצח אמיל גרינצווייג, מפגין שלום עכשיו, מול משרד ראש-הממשלה. עד היום לא אותרו ולא נעצרו הרוצחים.

חלפו ♦ 15 שבועות מאז התחייב בפומבי ח"כ חרות רזני מילרוא לשלם ללביי שך של 10 מיליון לירות אם מועמד הקואליציה לתפקיד הנשיא, השופט העליון מנחם אילון, לא יזכה בהצבעה בכנסת. עד היום לא שילם מילוא, ולוא חלק על חשבון התחייבותו.

חלפו ♦ 57 שבועות מאז פלש צה"ל ללבנון למלחמה שתוכננה ל'72.48 או לכל היותר ל'96 שעות.

הכנסת חוקקה חוקים מיוחדים שהקנו הטבות למיליונרים של "כלל" ולאייזנברג — ועכשיו הסרבים על "החברה לישראל" שגם למענה חוקקו חוק!

מדיניות המחירים בשני תחומים חשובים של המשק: התחבורה הימית, ומחיר הרלק.

שני הבנקים הגדולים, בנק-הפועלים ובנק-דיסקונט, הם גם שליטי קונצרן כלל, שברשותו 170 חברות, שחלק מהן שולטות בכמה וכמה מיפעלים. זהו הקונצרן הכלכלי הגדול ביותר בישראל, ועם צרוף החברה לישראל הוא היה עשוי להפוך לבעל מונופול במשק בכמה תחומים. גם אייזנברג לא הסתיר את רצונו להשיג דריסת רגל איתנה בשוק הרלק הישראלי. הוא ניסה לפני שנתיים לקנות את מניותיו של סיר אייזיק וולפסון בחברת פז, והדבר נמנע ממנו ברגע האחרון. על-פי ההסכם

רוטשילד עם פרס קשרים טובים

מילחמת הפרוטקציונרים

אייזנברג עם בגין ברביית

שבין החברה לישראל ובין הממשלה, מחזיקה אמנם החברה לישראל רק בחלק מן המניות של בתי-החיקוק, אך תמורתן היא מקבלת שליטה בניהול. לאייזנברג יש עיסקי נפט מסועפים בעולם, והשליטה בבתי-החיקוק היתה חשובה לו מאוד.

התוצאה: תיקו

משום כך נאבק אייזנברג בכל כוחו כאשר נודע לו על הכוונה של קונצרן כלל להשתלט על החברה לישראל. בנק הפועלים ובנק דיסקונט השיגו את תמיכתו של הברון רהרוטשילד בעמדתם. לברון היה ברור שהוא מחזיק במישרתו כיו"ר הדיסקונט ורק בגלל תמיכת הבנקים, ואם ישתלט אייזנברג על החברה הוא יסולק מתפקידו. אייזנברג, לעומת זאת, הפעיל את כל השפעתו בצמרת הליכוד — ויש לו שם השפעה לא מעטה.

אין ספק שלהחלטתו של ארידור יש מניעים פוליטיים. הברון רהרוטשילד שומר עד היום על קשריו החברתיים עם ראשי המערך ועם שימרון פרס. ארידור אינו שוכח גם מהי השתייכותו הפוליטית של בנק הפועלים, בעל המניות העיקרי בקונצרן כלל. אייזנברג, לעומת זאת, שולט למעשה בכמה מחבריה-הכנסת וככמה מהשרים של המפלגה הליברלית שבליכוד. יש לו גם שליטה באחד האגפים המפורזים ביותר לארידור בתנועת החרות. זהו חבר-הכנסת הארמני מיכה רייסר, שהוא חבר מועצת-המנהלים של אתא, הנמצאת בשליטת אייזנברג. רייסר הוא גם שותפו של אחד הבולטים כאנשי אייזנברג בישראל, מיכאל ("מיקי") אלבין, במיפעלים פוליטיים מסוג מועדון היקב של הליכוד. ארידור גם אינו שוכח שאייזנברג הוא ברביית אצל ראש-הממשלה מנחם בגין — וגם היום בגין הוא עדיין מנהיג שאיש בתנועת החרות אינו מעז להרגיז אותו.

מילחמת הפרוטקציונרים הסתיימה לעת-עתה בתיקו. כל אחת מקבוצות הפרוטקציונרים נזנית לעת עתה, מן ההסכנות שלה בלבד.

רעהו יורם ארידור הודיע, כי אם ירכוש קונצרן-הענק כלל את החברה לישראל, יבטלו ההנחות המפליגות במיסים שמהן נהנית החברה לישראל. לכאורה, זהו צעד אמיץ של שראוצר ישר, המבקש לחסוך למדינת ישראל כסף יקר הזורם לכיס הפרוטקציונרים. למראית-עין זאת אין שחר. שראוצר רק מתערב במאבק-איתנים בין שתי קבוצות של פרוטקציונרים, כשהוא מצדד בגלוי באחד הצדדים. ארידור פשוט מעדיף את המיליארדר שאול אייזנברג על-פני בנק הפועלים, שבמקרה זה זוכה לתמיכתו של פרוטקציונר שלישי — הברון אדמונד רהרוטשילד.

אילו היתה טובת האוצר של מדינת ישראל לגדד עיניו של שראוצר יורם ארידור, היה עליו לבטל כבר מוזמן את ההנחות המפליגות שמקבלת החברה לישראל, ולא להמתין עד שיבקש קונצרן כלל לקנות אותה. על-פי החוק שחקקה הכנסת במיוחד לצורך הקמתה של החברה לישראל, היה צורך ש'80 ממניות החברה יוחזקו בידי תושבי חוץ, כדי שתזכה בהטבות המס הענקיות.

למעשה, לא שרר מצב זה בחברה מעולם — אך בעליה המיליונרים קיבלו את ההטבות כל העת. כדי ליצור מראית-עין כאילו נשמר החוק, היה צורך בזמנו בעיסקות הסינבויות שערך מיכאל צור עם קבוצת ריגור הגרמנית.

העיסקות האלה, שבהן הופרו חוקי המטבע של שלוש מדינות — ישראל, שווייץ וגרמניה — נעשו בידעם המלאה ובהשתתפות הנמרצת של כל בעלי החברה ושל יו"ר הדיסקונט ושל, הברון רהרוטשילד.

בריקה שערך העולם הזה לפני שלוש שנים (2260) העלתה, כי על-פי הנתונים ברשם-החברות, מוחזקות יותר מ'20 אחוז ממניות החברה בידי אנשים וחברות ישראליים והיא אינה זכאית לקבל את הטבות המס המפליגות.

משום כך שנתקק חוק מיוחד שהבטיח הנחות במס לפרוטקציונרים של החברה לישראל, כך נחקקו חוקים מיוחדים שהבטיחו הקלות רבות לשני המתחרים העיקריים על השלל — קונצרן כלל ושאול אייזנברג.

החוק שהבטיח את ההטבות לכלל נחקק בתחילת שנות השישים. החוק למען אייזנברג נחקק מייד אחרי מלחמת ששת הימים, בסמוך לתקופה שבה נחקק חוק החברה לישראל. גם כלל וגם אייזנברג הם פרוטקציונרים של המיסך בזכות עצמם, והם פשוט רוצים בשלל פרוטקציוני נוסף.

דו-קרב על המונופול

ב חודשים האחרונים מתנהל דו-קרב קשוח על השליטה בחברה לישראל. קבוצת אייזנברג נקטה עוד בסוף 1982 בצעד מחריק-לכת, והודיעה כי היא מוכנה לקנות חבילות מניות של החברה לישראל גם מחוץ לבורסה, במחירים גבוהים מאלה המשולמים עבור כבורסה. הרבן הדאיג מאוד את הבעלים העיקריים של החברה לישראל — בנק הפועלים ובנק דיסקונט.

החברה לישראל אמנם אינה פעילה במיוחד, ורווחיה אינם מרקייע שחקים, אך יש ברשותה שני נכסים חשובים ביותר במשק הישראלי, שהבנקים הגדולים לא העלו כדעתם להיפרד מהם: חברת-הספנות הלאומית צים שבה שותפה החברה לישראל יחד עם חברת-העובדים של ההסתדרות, ובתי-החיקוק בחיפה, שבהם שותפה גם הממשלה. אלה הן שתי עמדות-מפתח מונופוליסטיות, שמי ששולט בהן יכול להכתיב את